

ARBETARMAKT

Svensk sektion av F5I – Förbundet för Femte Internationalen

Arbetarmakts nyhetsbrev nummer 158 (23/03) - 030910

arbetarmakt.com

Innehåll

- För en antifascistisk massrörelse!
- Ett vänster-nej för kapitalismen
- Seger åt det irakiska motståndet
- Chile för 30 år sedan

För en antifascistisk massrörelse!

Demonstrationen mot det fascistiska partiet Nationaldemokraterna den 6 september i Stockholm blev lyckad. Trots att planeringen började för mindre än en månad sedan samlades 700 personer på Norra Bantorget för att visa sin avsky mot den växande fascismen. Stämningen var god och solen stekte. Några nazister smög omkring i demonstrationens utkanter och såg allmänt nedstämda ut av de mängder människor som manifesterade. Demonstrationen var välorganiserad med mycket funktionärer som höll ihop den och var förberedda på eventuella angrepp.

Uppgifter cirkulerade att nynazister hade försökt storma Kafé 44 samtidigt som demonstrationen samlades. De hade dock misslyckats och det faktum att nassarna uppenbart inte vågade ge sig på den stora demonstrationen stärkte demonstranterna som fick höra om attacken. När talen och uppträdandena var slut tågade demonstrationen mot Centralstationen under rungande talkörer. Arbetarmakt och Revolution är nöjda med vårt ingripande under dagen. Trots att vi hade vår bokhandel öppen hade vi massor av bollar i luften samtidigt på demonstrationen.

Under förberedelserna för demonstrationen förde Arbetarmakt och Revolution fram linjen att det viktigaste för den antifascistiska rörelsen i dagsläget är att mobilisera till stora demonstrationer som bryter den svacka som varit i Stockholmsområdet på sistone. Visst är det bara ett litet steg på vägen, men att demonstrationen lyckades samla hundratal människor utanför den vanliga vänstermiljön får ses som ett viktigt framsteg.

I motsats till detta perspektiv hade andra grupper, som AFA Stockholm, ett annat synsätt. Under förberedelserna argumenterade de mot att huvudfokus borde ha varit en stor, välorganiserad och öppen demonstration och ville istället sätta ett stoppande av ND:s möte, till varje pris, i första hand. Senare deklarerade de att de hade andra planer än att delta på demonstrationen. Det får förmodas att denna "egna grej" var initiativet att resa till Södertälje för att försöka stoppa mötet med en samling vänsteraktivister. Det anmärkningsvärda med det försöket är inte nederlaget i sig (aktivisterna stoppades och misshandlades av polis) utan att initiativtagarna faktiskt trodde att det skulle gå vägen. Det visar på brister i perspektiven för vägen framåt i kommande kamp, och inte minst på en naivitet som kan få förödande.

Det antifascister måste tänka på när det förbereds aktiviteter mot fascistiska möten är att man alltid måste ha en realistisk värdering av styrkeförhållandena och att man måste fråga sig på vilket sätt fascismen missgynnas av en specifik motaktivitet. Det som gör att Nationaldemokraterna och andra

fascister såras av att deras möten stoppas är framförallt inte att deras administration skulle fungera sämre, det är en fråga om deras moral.

Därför kan vi inte brösta oss och sätta småskaliga stormningar av deras stormöten på dagordningen när vi inte har förutsättningarna med oss.

Arbetarmakt och Revolution hävdar att vårt förslag på strategi visade sig korrekt när demonstrationen öppnade för att många nya övertygas om den militanta antifascismen medan försöket till stormning i Södertälje bara var bakåsträvande. Ligger man på den nivån att man inte kan uträtta något speciellt som liten militant grupp så är det för oss absurt att fokusera på en aktion som man planerar i hemlighet! Nästa gång kanske demonstrationen blir så pass stor och militant att man på allvar kan börja diskutera att besöka ND:s möte, men till dess förespråkar Arbetarmakt och Revolution att antifascister koncentrerar sig på att organisera en massrörelse mot fascismen.

Givetvis kan direkta aktioner och konfrontation av smågrupper av nazister vara högeffektivt, men vill vi konfrontera deras stora mobiliseringar har vi bara en väg att gå: att aktivera breda grupper av ungdomar och arbetare!

Ett vänster-nej för kapitalismen

Folkomröstningen om EMU står mellan pest eller kolera. Arbetare borde inte göra det valet utan istället formera sig runt ett eget klassalternativ. Vänstern inom Nej-lägret är dock helt inriktade på att försvara nationalstaten och en nationell kapitalism.

Nej-sidan har byggts upp enligt klassisk folkfrontsmodell. Den omfattar ett betydande kapitalistiskt skikt representerat av industrialister som Rune Andersson och borgerliga politiker som von der Esch. Den andra flygeln utgörs av etablerade krafter inom socialdemokratien och Vänsterpartiet. Längst ut till vänster försöker Rättvisepartiet Socialisterna (RS) och Socialistiska Partiet haka på Nej-rörelsens vagn. Stalinistiska KPMLr är en historia för sig med nationalistiska bombasmer som till och med överglänser många borgare.

De klassiska folkfronterna mot fascismen på 1930- och 40-talen skedde i slutändan helt och hållet på borgarnas villkor. Folkfronterna avledde effektivt antikapitalistiska ambitioner från arbetarna. Samma sak har i princip hänt nu fast i mindre skala. EMU-motståndet, liksom EU-motståndet tidigare, har nämligen avslöjat en djupgående misstro mot nedskärningar, marknaden och de socialdemokratiska ledarna. De flesta arbetare som är EMU-motståndare ser i EU/EMU något som är höger och därför förkastligt. S och V stiger i detta läge in och säger att läget är lugnt - det finns som tur var en bättre kapitalism, nämligen den nationellt svenska. Det embryonala uppvaknandet kvävs därigenom i sin linda och länkas in i ofarliga banor. Ett borgerligt paket förkastas till förmån för ett annat lika borgerligt, om än inslaget i röda rosetter.

Det finns två gemensamma utgångspunkter för de organisationer som säger Nej från vänster. Den första är att situationen för småfolk underlättas vid ett Nej. EMU kommer enligt dem att öka den ekonomiska instabiliteten, höja arbetslösheten, minska demokratin, marginalisera svenskarna samt leda till andra olyckor. För dem är EU/EMU själva roten till dessa problem. Ett vanligt argument är att 1990-talets nedskärningar och högerpolitik i Sverige till stora delar beror på först EU-anpassningen och sedan medlemskapet. Den andra utgångspunkten är att den svenska nationalstaten är att föredra principiellt framför EU, Sverige är helt enkelt bättre. Som svenskar anses vi ha bättre möjligheter att påverka makthavarna i Stockholm än i Bryssel. Riksdagen, Riksbanken och näringslivet beskrivs som "vårt" och därmed som särskilt lyhörda för oss.

Det är just dessa två grundläggande utgångspunkter som Arbetarmakt förkastar. Vi anser inte att det är EU som förklarar arbetslöshet, nedskärningar, inflation och antidemokratisk lagar och institutioner. Dessa fenomen finns inneboende i det kapitalistiska systemet. EU är bara en av de strukturer som finns till för att administrera kapitalismen. Den svenska statsbildningen är en annan. De attacker som har ägt rum på arbetare i Sverige de senaste 20 åren, liksom i övriga världen, har emellertid sin grund i en skärpt kapitalistisk kamp om marknadsandelar. Världskapitalismen upplevde ett unikt uppsving efter andra världskriget. USA var ett lokomotiv i den utvecklingen, bland annat för att återuppbygga Europa. I dag utmanas dock USA alltmer av imperialistiska rivaler.

Kampen för profiler och marknadsandelar är stenhård. Företagen ser arbetarna och välfärdssystemen som kostnadshöjande faktorer vars andel av kakan måste minska. Denna trend är global och absolut inte kopplad till EU per definition. Nej-sidans argumentation tjänar i nuläget till att avleda uppmärksamheten bort från en revolutionär systemkritik till förmån för konspirationstänkande om kostymklädda män i Bryssel som av diffusa skäl vill jävlas med folk. Arbetarmakt kan inte acceptera uppfattningen att den svenska nationalstaten är bättre än EU, eller sämre för den delen. Som kapitalistisk maktstruktur har Sverige helt följt den globala kapitalismens logik. Detta oavsett om det varit en borgerlig eller socialdemokratisk regering och oavsett om Sverige varit medlem i EU eller inte. Sverige är en "liten men hungrig imperialistisk makt" som VPK slog fast en gång i tiden (men aldrig lyckades dra några som helst slutsatser av). Sverige är en lika rovgirig aktör i tredje världen som vilken annan imperialistisk makt som helst. I takt med att den svenska kapitalismen pressas kommer den dock att visa sin hänsynslöshet alltmer öppet även på hemmaplan. Sverige hade en privilegierad position under andra världskriget som föranledde extra möjligheter att dra nytta av efterkrigssuppsvinget. Under kalla kriget kunde man manövrera mellan blocken och ge den taktiken ett humanitärt ansikte. Därav uppfattningen att det är något speciellt gott med den svenska kapitalismen. Allt detta är nu historia - om det inte vore för att den svenska arbetarrörelsen sjunger nationalstatens lov.

En vänsterorganisation inom Nej-läget som faktiskt försöker distansera sig från ett nationalistiskt Nej är RS. De hävdar att det inte finns någon borgerlig väg ur kapitalismens kris och att ett bevarande av kronan inte löser något för vanliga arbetare. Man kritiserar också den öppna borgerliga inblandningen i Nej-kampanjen. I nästa andetag hävdar de att ett Nej i folkomröstningen är ett Nej till nedskärningspolitiken! Men folkomröstningen gäller om det nuvarande Sverige (inte ett socialistiskt Sverige) ska gå med i EMU eller stå utanför. Antingen ansluter sig Sverige till euron eller så behåller man kronan. Om man säger Nej till Euron i just den här omröstningen den 14/9 2003 så innebär det objektivt sett en seger för den svenska kronan. De andra organisationerna på Nej-kanten medger detta öppet. Inte RS. Rättvisepartisterna försöker istället utföra konststycket att sitta på två stolar samtidigt. Dels vill de på ett opportunistiskt sätt anpassa sig till arbetarnas nuvarande medvetenhet, dels vill de upprätthålla skenet av marxistisk ortodoxi. Att blanda marxism och reformism är vad som brukar kallas för centrism. RS är ett skolexempel på detta fenomen. Arbetarmakts ståndpunkt är inte den mest populära just nu (för att uttrycka sig försiktigt). Men vi är övertygade om att händelseutvecklingen kommer att bekräfta vår uppfattning om vem arbetarklassens egentliga fiende är. Vi tror också att kamperfarenheter kommer att visa på behovet av en oberoende proletär klasspolitik, fri från alla nationella inskränkningar. Under tiden kommer vi att simma mot strömmen och ta de kampinitiativ som är möjliga.

Seger åt det irakiska motståndet

Revolutionärer och antiimperialister världen över hälsar med glädje varje framgångsrik attack mot de nykoloniala ockupationsstyrkorna i Irak. Varje död soldat är ytterligare en spik i kistan för Vita husets planer på ett smidigt inrättande av en lydregim. För att i grunden besegra imperialismen måste dock motståndet beväpnas med ett marxistiskt program.

Den irakiska oppositionen mot ockupanterna är månghövdad. Där finns allt från vänsterkrafter till vänster om det så kallade kommunistpartiet till islamister och folk från den gamla regimen. I synnerhet de två sistnämnda grupperna strävar i ett längre perspektiv åt ett helt annat håll än vad vi trotskister gör. Trots det så är vi överens om delmålet: USA ut ur Irak! Islamisterna och Saddams gamla maktapparat är uppenbara fiender till arbetarklassen och vänstern. Men under imperialistisk ockupation är det nödvändigt för arbetarklassen att göra temporära taktiska överenskommelser med andra klasser och deras representanter. En breddad front kommer nämligen att stärka kraften i motståndet, öka chanserna att verkligen vinna ett krig i underläge. För den sakens skull ska arbetarrörelsen självklart inte göra avkall på sitt oberoende. Frågan om socialism ska inte heller gömmas undan vid något tillfälle. Detta är premisserna för en anti-imperialistisk enhetsfront och det är en sådan som behövs nu i Irak.

Den anglosaxiska imperialismen har helt missbedömt läget i Irak. De trodde att de skulle hälsas välkomna med rosor och skratt, istället fick de hett bly. I bland annat svenska media har tonen varit indignerad över attentaten mot amerikaner, engelsmän och det heliga FN. Men det irakiska folket förlorade kriget. De har inga tanks, flygplan eller armé. Den nationella befrielserörelse som just nu håller på att ta form använder till buds stående medel. Det tjänar reaktionen att moralisera över detta. Nedskjutningar och bomber mot ockupationsstyrkorna rättfärdigas av att det bidrar till deras försvagning.

Ändamålet helgar som bekant medlen. Detta betyder att även FN är en legitim måltavla för militanta angrepp. FN är som bäst en betydelselös organisation som åstadkommer begränsade humanitära insatser. Vanligtvis är FN dock ett redskap för västvärldens intressen. FN välsignade det första Irak-kriget 1990-91. Under det efterföljande decenniet upprätthöll de sanktioner mot Irak som enligt beräkningar tog livet av 500 000 barn. FN gömmer sig bakom en humanitär fasad, men deras mål är att ytterligare skruva fast Irak som halvkolonialt land på världsmarknaden. Kommunisterna och antiimperialisterna måste med nödvändighet betrakta FN som en svuren fiende. Lenins omdöme rörande Nationernas Förbund är giltigt också för dess nutida efterträdare: Detta är ett tjuvarnas kök! Kollaboratörer och agenter åt imperialisterna måste betraktas som delar av ockupantmakten. Därmed är de också legitima måltavlor för motståndet. Om quislingarna attackeras så kan det tjäna till att ytterligare isolera imperialisterna.

Marxister ser alltså positivt på det irakiska motstånd som nu växer fram. Det betyder emellertid inte att varenda handling som sker i motståndskampens namn är korrekt. Attacker som medvetet brister i hänsyn till vanliga irakier, som kanske till och med drabbar dem hårdare än den verkliga fienden, måste fördömas. Angreppet på stor-ayatollan, i sig allierad med imperialisterna, är ett sådant exempel.

I längden kommer de små attentaten vi nu ser vara fruktlösa, eller till och med avledande, om de inte växer över i en bredare folklig intifada. Här har arbetarklassen och andra fattiga en nyckelroll att spela. För att segerrikt mobilisera de förtryckta arbetande klasserna måste kampen mot ockupanterna dock bli en social kamp - mot exploatering och profitjakt.

Chile för 30 år sedan

Den 11 september är det 30 år sedan den chilenska militären, med USA-imperialismen i bakgrunden, genom en omfattande terror störtade Allendes regering i Chile. Vi uppmanar alla socialister att delta i minnesmöten som organiseras på olika orter.